

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਜੇ.

ਮੇਸਰਸ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੂਲਾ ਸਿੰਘ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1951 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 86.

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1882}

— ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਪੇਸ ਸੁਕੇਸ਼ਨਿਸ—ਕੀ ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਹੈ—

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ—ਤਬਾਦਲਾਕਾਰ

ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਯਤ—ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਭਾਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇ —ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ
ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV ਦਾ) 1882) -ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ-ਕੀ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਸਪੇਸ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਗੈਰ-ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਫਾਈਫ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਵਾਸ 'ਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ 1882, ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਜੈਨ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 2 ਮਾਰਚ 1951 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀਖਿਆ 1, 7, 8, 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਖਿਆ, 1 ਤੋਂ 10 ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 1/2 ਹੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਸੀਖਿਆ 7 ਅਤੇ 8 ਅਤੇ ਜਗਰਾਓ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵੰਡਦਾ ਹਾਂ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 7 ਅਤੇ 8 ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 7 ਅਤੇ 8 ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਐਲ ਗੋਸ਼ ਆਈਨ ਅਤੇ ਏਐਨ ਗਰੇਵਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਫਸੀ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਡੀਆਰ ਮਨਚੰਦਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਮਿਸਟਰ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਜੈਨ, ਸਬ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, Kapur, J. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 2 ਮਾਰਚ, 1951 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ dispute .

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ: -

ਘਨੂੰਈਆ ਲਾਲ

ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਸਨਰ ਸਿੰਘ

ਜੈ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਡੀਸੀ ਆਰ ਕੌਰ-ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਵਿਧਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ)

ਉਰਫ ਛੋਟਾ ਸਿੰਘ

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ-ਹਰ ਕੌਰ ਬੇਟਾ (ਵਿਧਵਾ

* ਬਚਾਓ ਪੱਖ

ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੰ: 2)

ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਲੋਰੀ ਸਿੰਘ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ I (ਰਿਫੈਂਡੇਟ ਨੰ. 5)

ਡਿਫੈਂਡੇਟ

(ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 6)

ਨੰ. 4 (ਰਿਪੋਰਟ ਗੁਰਗਚਨ ਸਿੰਘ 'ਨੰਬਰ 3)

7 ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਘਨੂੰਈਆ ਲਾਲ ਦੇ ਪੋਤੇ ਰਾਮ ਸਟੋਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ' ਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ। ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਪਤੀ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ 27 ਮਾਰਚ 1944 ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। (ਪੰਨਾ 2, ਪੰਨਾ 3, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 4 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸ਼ੇਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪਿਤਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ: -

15 ਫਰਵਰੀ, 1914 ਨੂੰ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਅੱਧੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। 925 ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ

ਹਨ। ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ 925”।

13 ਸਤੰਬਰ, 1914 ਨੂੰ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ (ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਪੇਪਰ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 45 'ਤੇ ਐਕਸ. ਪੀ. 3), ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ। 400 ਇੱਕ-ਚੌਥਾਈ, ਅਤੇ Exh ਦੁਆਰਾ। ਪੀ. 4, ਮਿਤੀ 21 ਸਤੰਬਰ, 1914 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਗੁਰ ਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।

28 ਅਕਤੂਬਰ 1944 ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਏ' ਤੋਂ 'ਡੀ' ਅਤੇ 'ਐਫ' ਦੇ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜਗਰਾਉ ਵਿਖੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 3, 4, 5 ਅਤੇ 6 ਵੇਲੇ. vm 5 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਡੈਟ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਮਦਨ ਲਾਲ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 17 ਅਕਤੂਬਰ 1948 ਨੂੰ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਅਤੇ ਦੂਲਾ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੰ: 7 ਅਤੇ 8 ਨੇ ਦੂਜਾ, ਅੱਧਾ ਮਦਨ ਲਾਈ-ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਪੂਰੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨੇ 27 ਮਾਰਚ, 1944 ਤੋਂ, 27 ਮਾਰਚ, 1944 ਤੱਕ, ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵੰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਕਿ 24 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਦਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਡੀਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ "ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ" ਸੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਨੁਕਸ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਜੋ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ ਸਪੈਸ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਵੀ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਨੇ ਕਈ ਮੁੱਦੇ ਦੱਸੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਮਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰੁਪਏ ਹੈ। 56,350 ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਸਬੰਧੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅੱਧਾ ਅਤੇ ਅੱਧਾ ਹੈ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਗਨ ਨਾਥ (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹੈ , ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਝੂਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨੰਡਾਲਾ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਕਲੀਪਦਾ ਮੁਖਰਜੀ (2) ਵਿੱਚ ਰੈਕਿਨ ਸੀਜੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਕਾਨ ਨੰ: 1229/8 ਕੱਚਾ ਗੰਡਾਂਵਾਲਾ, ਨਮਕ ਮੰਡੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਕਿ ਏ. ਹੇਠਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਡੀਡ ਕੀਤੀ ਹੈ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਦੇ ਪੀ. 1, 24 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਟੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ

(1) ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 15 ਲਾਹ. 531 (F3)

(2> ILH. 59 ਕੈਲ. 315

ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 1229/8 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੀਂਜ਼ਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਮੁਦਈ ਨੇ 3 ਮਾਰਚ, 1945 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ - ਪੰਨਾ 27 ਲਾਈਨ 8 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਇੱਕ ਧਿਰ ਅਤੇ ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 1947 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਸਹਾਇਕ (ਉੱਚ ਕਲਰਕ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਐਨ.ਸੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਲੈ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਚਾਬੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਐਮ.1 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਦੇ ਪੀ. ਆਈ., ਉਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਚੀਫ਼ ਗੁਡਜ਼ ਕਲਰਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਐਕਸ.ਐੱਚ. ਪੀ. 1, ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ, ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦਾ ਭਤੀਜਾ (ਭੈਣ ਪੁੱਤਰ) ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿਰੂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸਾਥੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨਵੰਬਰ, 1949 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਚਾਟੀਵੰਡ ਗੇਟ। ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਮੁਦਈ। ਉਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਟਾਈਮ 'ਤੇ ਸੀ- ਸਿੰਘ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਜੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਚਾਟੀਵੰਡ ਗੇਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। . ਇਸ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਭੈਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਹਨ।

ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਟੈਸਟੀ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੋਨੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਵੇਲੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਸ਼ਾਮ ਸਿੰਘ, PW 3 ਹੈ, ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਇੰਦਰ ਕੌਰ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਿਰਾਇਆ ਡੀਡ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਫਰਵਰੀ, 1950 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੀਂਜ਼ਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। 8 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਲੋਰਿੰਦ ਚੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਹੈ ਅਤੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਈ ਉਦਾਸੀਨ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸੰਪਤੀ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਏ 1945, 22 ਜੂਨ 1948 ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1, 7 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਮੀਨ ਚੰਦ ਖੰਨਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਰਸੀਵਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਡੀ.ਡਬਲਯੂ., 3 ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੰਡ ਲਈ ਹੈ, ਇਹ ਆਸਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਜਗਨ ਨਾਥ (1) ਵਿਚ ਦਰਜ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਲਈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਕੋ-ਇਕ ਵਿਵਾਦ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। * ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Kapur, J.

ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ-

“ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ। , ਦੁਆਰਾ

ਐਲ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦਾ ਮੈਸਰਜ -ਰਾਮ

ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਪਾਲ-ਦੁਲਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਇੰਜ

ਵੇਰਵਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :-

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਇੱਕ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ (1/2 ਹਿੱਸਾ ਦਾ i ਹਿੱਸਾ) ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 15 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ, 1914, ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 16 ਫਰਵਰੀ 1914 ਈ. ਰੁ. 925, 13 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਅੱਠਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ i ਹਿੱਸਾ) 1914, 17 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਬਰ, 1914, ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਦਲੇ। 400 ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੱਠਵਾਂ ਹਿੱਸਾ (ਉਸਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ) ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਐਗਜ਼ੀ-1 ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਤੰਬਰ. 1914, ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਦਲੇ. 400-. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ। ਸਰਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਤਾ ਸ ਮੁਦਈ ਦੀ, 1921 ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਮੁਦਈ ਉਸਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ. ਸਾਰੇ \ ਤਿੰਨ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਇੱਥੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਨਾਲ।”

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਮੀਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਰੁਖ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਨੇ ਰਾਜ ਬਣਾਇਆ

21 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਬਿਆਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ- “ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1914 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

^ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇਹ ਸੌਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ-ਹਿਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

-ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ | (a) ਗੈਰ-ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਮੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤਬਾਦਲਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਜੱਜ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੈਸੀਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੇਖੋ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਹਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1)। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 1929 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹਨ; ਦੇਖੋ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਠਾਕਰ ਦਾਸ-ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਲਾਲ, (2)। ਕਾਦਰ ਮੋਈਦੀਨ ਬਨਾਮ ਨੇਪਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (3) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1936 ਲਾਹ. 300

(2) 38 PLR 76

(3) 29 LA 240

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਗੋਪਾਲ -ਦੁਲਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਏ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਉਮੀਦ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਚਨ ਕੁੰਵਰ * ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਜਿੱਥੇ ਲਾਰਡ ਡੇਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ "ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ" ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਕਣੀ ਰਾਮ ਤਿਵਾੜੀ (2) ਵਿਚ ਮੈਕਲੀਨ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਬੈਨਰਜੀ ਜੇ. ਦੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਹਿੰਦੂ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਕਟਨਾਰਾਏ ਅਨਾ ਪਿੱਲਈ v ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ! ਸੁੱਖਮਾਲ, (3), ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਮੀਰ ਅਲੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਆਖਰੀ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਯਾ ਸਿੰਘ (4) ਵਿੱਚ , ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਮੀਰ ਅਲੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸੌਂਪਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੋ. ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਠੋਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਸਪੈਸ਼-ਸਸੀਸੀਓਨਿਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੌਂਦੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਰ.

- (1) 25 ਆਈ.ਏ. 183 ਤੇ ਪੀ. 189
- (2) ਯੂਕੇ 29 ਕੈਲ. 355
- (3) ਯੂਕੇ 38 ਮੈਡ. 400
- (4) ਯੂਕੇ 45 ਕੈਟ 590 'ਤੇ ਪੀ. 603

ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਹਿੰਦੂ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਏ ਵਿਧਵਾ, ਇੱਕ ਧੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ, ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਯੂ ਆਰਬਕਸ ਵਿਧਵਾ ਨੇ ਅਗਨੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਗਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਧੀ ਦੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਟ ਟੇਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲਸੀ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧੀ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਉਲਟ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਜੋਂ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਧੀ, ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅੰਨਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ (1) ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹਿੱਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸਮਰਪਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਪੰਨਾ 541 'ਤੇ ਮੁਕਰਜੀ, ਏ., ਸੀਜੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਇੱਕ ਯੋਗ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ; ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੈਸ਼ਲ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਹਿਜ਼ ਹੈ

ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮੈਸਰਸ ਰਾਮ ਮੌਕਾ, ਇਸਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ,

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਤਿਆਗਿਆ, ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੇਸ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ ਕਪੂਰ, ਜੇ. 542 ' ਤੇ ਫਿਰ ਕਿਹਾ-

"ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਔਰਤ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸਮਰਪਣ ਜਾਂ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ. ਇੰਗਲਿਸ਼ ਕੇਸ ਹੋਲਰੋਇਡ ਬਨਾਮ ਮਾਰਸਲ (1), ਅਤੇ ਟੇਲਬੀ ਬਨਾਮ ਆਫੀਸੀਅਲ ਰਿਸੀਵਰ (2), ਅਤੇ ਪੰਨਾ 546 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਕਟ ing ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਚੰਗੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ-

"ਪਰ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ

1000

PUNJAB SERIES
ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ * ਸਪੱਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ
VOL. VIII
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ."

- (1) (1861) 10 HL.C. 191
- (2) (1888) 13 A.C. 523

■ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਨਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ (1), ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ- ਗੋਪਾਲ-ਦੁਲਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਰਿੰਗ ਨੈਗੇ ਸਿੰਘ 555- v ' ਤੇ ਕਿਹਾ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼

“ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ

, ਕਪੂਰ ,

ਜੇ . . ,

ਜੋ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਦਯਾਭਾਗਾ, ਅਧਿਆਇ 1.

ਪੈਰਾ 13, 14, 15, 18, 19, 26, 30, 38, 39 ਅਤੇ 42)। ਇਹ ਪੂਰਵ - ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਫੇਲੀ ਨਹੀਂ - ਸਾਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਅਟੱਟ ਅਧਿਕਾਰ' ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ; ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਿਤਾ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ . ਮਲਕੀਅਤ ਜੋ ਕਿ ਬਟਵਾਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਲਗਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ, ਸੰਪੱਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ੳ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ , ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਖਰਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਣਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੈਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅੰਨਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ, (1), ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ 50 ਐਲ.ਏ. 239, ਅਤੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹਮਥ ਕੌਰ ਦਾ ਕੇਸ (1), ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸਵਾਲ (ਪੰਨਾ 244 'ਤੇ) ਕੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ , ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ-

“ਡਾ. ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਨੇ ਇਹ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਧਿਰਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਹਮਥ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।

ਹੁਣ ਹਮਾਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਹੈ

(1) 50 ਆਈਏ 69

ਮੈਸਰਸ ਰਾਮ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਰਕ ਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਧ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਵੈਧ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੋਪਾਲ-ਦੁਲਾ ਨੇ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 1,00,000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 25,000 ਐਡਵਾਂਸ ਅਤੇ ਸੇਲ ਡੀਡ ਐਸ ਆਰ ਡਾਰ ਗੁਰਬਕਸ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ (ਉਲਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਐਡਵਾਂਸਡ ਪੈਸਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੰਨਾ 74 'ਤੇ ਸਰ ਲਾਰੈਂਸ ਜੇਨਕਿੰਸ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ, ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸੱਚਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ”।

ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਡਵਾਂਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਮਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਨਾ 386 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਟੋਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁੱਲਾ ਪੰਨਾ 302 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 304 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅਲਗ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੁੰਜ ਕੁੰਵਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਮਈ ਕੁੰਵਰ (2), ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਤਾਤਰਦਾਸ ਬਨਾਮ ਧਰਮੋ ਨਰਾਇਣ ਚੁਕਰਬੱਟੀ (3), ਅਤੇ ਰਾਮ ਅੱਛਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ (4)। ਸਰ ਚਾਰਲਸ ਰੋ ਸੀਜੇ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ. ਅਜਿਹਾ ਬਾਹਰਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਰੀਡ ਜੇ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਐਕਟ ਉਹਨਾਂ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਲਾਰਕ ਜੇ. ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ,

ਘੱਟੋ ਘੱਟ "ਹਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਲਗਭਗ ਅਣਜਾਣ " ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਲਟਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਦੇਸੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(1) **66 ਪੀਆਰ 1897**

(2) **6 WR 34**

(3) **15 WR 17**

(4) **ILR 17 AU ਪੰਨਾ 132 ਅਤੇ 150 'ਤੇ 125**

ਮਲਿਕ ਅਲਾ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1) ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ 'ਰਿਵਰਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ'

ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਕਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਸਥਾਨ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕੇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਥ ਕੁਆਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

• ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਕੇਸ ਜਵਾਲਾ ਦਾ ਹੈ

' ਸਹਾਈ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ (3), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪਰਦੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਗੁੱਜਰ ਬਨਾਮ ਔਲੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। (4), ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤਬਾਦਲਾ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਉਲਟਾਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(1) **13 ਪੀਆਰ 1899**

(2) **50 LA 69**

(3) **67 PR 19#9**

(4) **78 ਪੀਆਰ 1914**

ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਨਸ਼ੀ (1) ਵਿਚ ਪੰਨਾ 126 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿੰਘ ਆਪ ਸਭ ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਗੁਰਭਜ ਬਨਾਮ ਲਛਮਣ (2) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰੋਸੋਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਡੀਡ ਲਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਯਾ ਸਿੰਘ (3), ਅਤੇ ਹਮਥ ਕੁਵਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਨਾ 92 'ਤੇ ਸਰ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

ਸਪੇਸ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਅੱਫਰ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਪਦਮੂਨ ਆਦਿ (5) 'ਤੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਵਾਰਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। - ਇੱਕ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਪਰ ਮਲਿਕ ਅਲਾ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ, ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਜਦੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(1) **ILR 1 Lah. 124**

(2) **ILR 6 ਲਾਹ 87**

(3) **ILR 45 ਕੈਲ. 590 (ਪੀਸੀ)**

(4) **50 ਆਈਏ 69**

(5) **ਐਲ.ਪੀ.-ਏ. 1924 ਦੇ 87**

(6) **13 ਪੀਆਰ 1899**

ਠਾਕੁਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਮ ਕੌਰ ਤੇ ਹੋਰ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਮੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸਲਈ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(ਏ) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਰਿਜ਼ਲਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਟੋਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁੱਲਾ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ- (2) ਪੰਨਾ 634 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕੇਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੂਹੜ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (3) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਾਈਡ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਬਖਸ਼ੀ ਸ਼ੇਰ

ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (4) ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਕੁਇਟੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6(dd) ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

- (1) **ILR 10 Lah. 613**
- (2) **66 ਪੀਆਰ 1897**
- (3) **ਏਆਈਆਰ 1936 ਲਾਹ. 753**
- (4) **38 PLR 702**
- (5) **ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 934**

ਉਲਾ ਵਿਟਮਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 'ਧਾਰਾ (ਈ) ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੈਜਿਸਟਰ ਰਾਮ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, ਅਤੇ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲਾ ਹੈ / ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਘਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਖੇਤਰਾ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਹਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ (1) । ਇਸ ਲਈ ਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜੇਗਾ।

ਸਾਲ 1914 ਦੇ ਪੀ. 2 ਤੋਂ ਪੀ. 4 ਤੱਕ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਬਦਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਦਲੀਯੋਗ, ਨਿਰਧਾਰਤ, ਪ੍ਰਸਾਰਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਹਮਥ ਕੁਆਰ ਦੇ ਕੇਸ- (2)* ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟਰੈਕ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ *ਮਲਿਕ ਅਲਾ - 1* ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ * ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਤਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਵਰਮਰ ਹਯਾਤ (4), ਵਿਚ ਬੀਡਨ ਜੇ .ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ "

ਅਰੁੜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਟੇਡਰ ਮੱਲ (5) ਵਿਚ, ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ * ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਹ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ. ਇਹ * ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਇੱਕ v ' ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ

- (1) **ILR 51 ਕੈਲ. 972**
- (2) **50 ਆਈ.ਏ. 69 ਪੀ. 74**
- (3) **13 ਪੀਆਰ 1899**
- (4) **20 IC 556**

1006

PUNJAB SERIES

[VOL. Vin

(5) **49** ਆਈਸੀ; **501**

ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਮੁਸੰਮਤ ਭਗਵਤੀ ਬਨਾਮ *ਮੁਸੰਮਤ ਚੁਲੀ* (1), ਨੂੰ ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਜ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਟਾਈਟਲ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Kapur, J.

ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ *ਨਰਜੰਨ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਧਰਮ ਸਿੰਘ* (2) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ *ਅਨੰਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ* ਬਨਾਮ *ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ* (3), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਬੁੱਝਵੇ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰੀ ਜੇ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ *ਮਲਿਕ ਅਲਾ ਬੱਖਸ਼* ਬਨਾਮ *ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ* (4), ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਗੋਬਿੰਦਾ ਬਨਾਮ *ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ* (5) ਵਿੱਚ ਕਰੀ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿੱਚ *ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਐਮ. ਐਸ. ਟੀ. ਲਫ਼ਮੀ* (6) ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ-

“ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਅਰਥਾਤ *ਏਆਈਆਰ 1930 ਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 928*”

- (1) **55 IC 598**
- (2) **179 ਐੱਲ.ਸੀ. 29**
- (3) **50 ਆਈਏ 239**
- (4) **13 ਪੀਆਰ 1899**
- (5) **ਏਆਈਆਰ 1933 ਲਾਹ. 378**
- (6) **ਆਰ ਐਸਏ 1310/1937**

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕ ਸਹੀ ਗੋਪਾਲ-ਦੁਲਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਪਨ ਜੇਸੀ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ *ਕਾਬਲ ਸ਼ਾਹ* ਬਨਾਮ *ਮੁਹੰਮਦ ਬਕਾ* (1) ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ *ਜ਼ਬਤਾ ਖਾਨ* ਬਨਾਮ *ਸੈਦ ਹਬੀਬ ਹੈ।* (2), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ. ਇੱਕ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਕੇਸ *ਚਾਕੋ ਥਾਮਸ* ਬਨਾਮ *ਮਥਾਈ ਅਬ੍ਰਾਹਮ* (3), ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਪਨ ਜੇਬ ਕੇਸ ਜੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, *ਇਨ ਰੀ ਏਲਨਬਰੋ ਟੌਰੀ ਲਾਅ* ਬਨਾਮ *ਬਰਨ* (4) ਵਿੱਚ ਬਕਲੇ ਜੇ.

ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਸਨ।

ਏਲਨਬਰੋ ਟੌਰੀ ਲਾਅ ਬਨਾਮ ਬੁਮੇ (4) ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਲੰਟੀਅਰ ਸੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ-

“ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡੀਡ ਮੁੱਲ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੈਕਟੈਸੀ ਸਾਰੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ।

(O[^]LC.120

- - -

(2) **75 ਆਈਸੀ 246**

(3) ਏਆਈਆਰ **1954** ਟਰਾ-ਕੰ. **357**

(4) **(1903)** ੧ ਚ. **697**

ਬਕਲੇ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸ਼੍ਰੀ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਟੇਲਬੀ ਬਨਾਮ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਸੀਵਰ (1) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਰਜੰਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਟੀਕੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2)।

ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਟਰੈਕ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੂਟ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ, ਮਲਿਕ ਅਲਾ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਮਥ ਕੁਆਰ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (4), ਅਤੇ ਅੰਨੰਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ (5) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਸੀਪੀਸਲ ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮਲਿਕ (5), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੰਨਾ 555 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ*, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਖੇ ਗਏ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਬਕਾ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਟੀ ਜਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

- (1) **13 ਐਪ। ਕੇਸ. 523**
 (2) **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1937 ਲਾਹਨ 934**
 (3) **13 ਪੀ.ਆਰ. 1899**
ਡਬਲਯੂ 50 LA. 69
 (5) **50 I ਏ. 239**
 (6) **ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 48 ਕੈਲ. 536**

ਮੇਸਰਸ ਰਾਮ ਭਵਿੱਖ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੋਪਾਲ-ਦੁਲਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਉਮੀਦਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਫਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ-

ਕਪੂਰ, ਜੇ . ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਸੱਚੇ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਏ ਹਨ

ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨਦਾ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਸਾਦਾ ਰਾਓ (1), ਪੰਨਾ 559 ਵਿੱਚ ਤਿਆਬਜੀ ਜੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ। ਕੇਵਲ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਲਈ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

'ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ' ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਐਕਟ'। ਇਸ ਅੰਨੰਦਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੌਰ ਮੋਹਨ ਮਲਿਕ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

(1) **ILR 39 ਮੈਡ. 554**

(2) **50 ਆਈ.ਏ. 239**

1352 HC—600—6-3-56—CP & S., Pb., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।